

інклюзивних процесів. До таких бар'єрів належать: невідповідність педагогічного корпусу загальної освіти (дидактична, психологічна, особистісна) до участі в інклюзивних процесах; відсутність системного бачення проблеми інклюзії і шляхів її вирішення в різних освітніх структурах [2, с. 29].

Освітньо-соціальна інклюзія може виступати в якості інструмента, що дозволяє подолати (маргіналізацію) відчуження дітей з особливостями психофізичного розвитку і сприяє формуванню життєздатності особистості. Одна із цілей створення інклюзивного середовища – сприяти розумінню і толерантності шляхом щоденної взаємодії дітей з порушеннями розвитку і без них. Оскільки дітям треба разом навчатися, їм варто допомогти усвідомити значну схожість між ними, навчитися цінувати таланти та здібності кожного однокласника з порушеннями чи без них, приймати та навіть підкреслювати унікальне розмаїття, яке робить кожну людину індивідуальною. Потрібно підкреслити, що всі перераховані вище позитивні риси інклюзивної освіти визначені на рівні саме теоретичної моделі, а практично реалізуються не завжди на бажаному рівні.

Основні висновки. Отже, побудова ефективної системи інклюзивної освіти в Україні можлива на основі взаємодії різних факторів, насамперед посилення фінансування освіти, удосконалення її нормативно-правового забезпечення. Також потрібно створити необхідні умови для повноцінного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах освіти, включаючи підготовку педагогічних працівників, зокрема учителів музичного мистецтва, надання індивідуальної підтримки в ході здобуття освіти з урахуванням потреб дитини, нозології захворювання, отриманні та обробці інформації для засвоєння навчальної програми, забезпечити їм державну підтримку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боднар В. Інклюзивне навчання як соціально-педагогічний феномен / В. Боднар // Рідна школа. – 2011. – №3. – С. 10-14.
2. Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти / Інклюзивна школа: особливості організації та управління: [навч.-метод. посіб.] / [А. А. Колупаєва, Ю. М. Найда, Н. З. Софій та ін.]; за заг. ред. Л. І. Даниленко. – К., 2007. – 128 с.

Ірина Карлиханова,
студентка 1 курсу магістратури
Факультету психолого-педагогічної
освіти та мистецтв

Науковий керівник: В.В.Григор'єва, к.пед.н., доцент БДПУ

ХОРОВИЙ ТЕАТР ЯК ПЕДАГОГІЧНА ФОРМА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧОГО КОЛЕКТИВУ

У вітчизняній системі художньої освіти сьогодні як ніколи є актуальним освоєння нових педагогічних форм та методів навчання і виховання. Зокрема, великий інтерес викликає педагогічний потенціал хорового театру.

Хоровим театром називають напрям сучасного хорового мистецтва, «основу якого складає вокально-сценічне дійство, що перетворює концерт в театральний-хоровий спектакль, головна дійова особа якого – камерний хор; кожен учасник хору одночасно є солістом і артистом сценічного шоу» [1]. У художній практиці ідеї хорового театру реалізуються в творчості видатних сучасних композиторів А. Шнітке, Р. Щедріна, В. Гавриліна, С. Слоніньського, С. Губайдуліної, В. Калистратова, В. Рубіна.

Одночасно з розширенням виконавської практики відбувається осмислення феномена хорового театру в культурологічних і науково-педагогічних дослідженнях. Істотний блок досліджень присвячений вивченню хорового театру як художнього явища, його розвитку в історичному аспекті і жанровому різноманітті, у визначенні його виразних і комунікативних можливостей, в узагальненні досвіду виконавської діяльності (Н. Кіреєва, Н. Кошкар'єва, Ю. Мостова, Т. Овчинникова, А. Тевос'ян). В останні роки стали з'являтися окремі роботи, в яких розглядається педагогічний потенціал хорового театру. Частина дослідників бачить оптимальним використання хорового театру як засобу професійного музичного навчання (Н. Калашникова, А. Редько, Г. Супруненко, І. Прокоф'єва, Л. Ісаєва, І. Курченко, Г. Кузнєцова). Безперечною цінністю цих робіт є те, що в них зазначені елементи методики професійного навчання майбутніх керівників хорових театрів, вимоги до їх професійної компетентності.

Виховний потенціал хорового театру полягає у виникненні нової художньо-педагогічної цілісності на основі діалектичного з'єднання художніх засобів хорового співу та театрального мистецтва (взаємодії мистецтв); педагогічних засобів хорового виховання і театральної педагогіки.

Хоровий театр як форма художньо-творчої діяльності має наступні особливості:

спрямованість на створення хорової вистави (хорової сценічної композиції) – творчий процес хорового театру за своєю послідовністю нагадує роботу з постановки музичних вистав;

використання музично-сценічної діяльності як основи творчості: театральний-хоровий синтез здійснюється через залучення учасників хору до театралізації хорових творів, яка являє собою своєрідний процес «перекладу» хорового твору на «мову» театру. Для театралізації хорового твору використовуються хорова звучність (тембри, динамічний артикуляційний і ритмічний ансамбль, хоровий унісон або багатоголосся, фактура викладу голосів тощо) і засоби театру (мізансцена, сценічна дія, сценографія, розподіл ролей та ін.).

складність комунікативної складової: «комунікація в хоровому театрі має більш складну форму, ніж у виконанні хорових творів традиційним способом. Відносини виконавців у хоровому театрі ускладнюються тим, що поряд зі співочим діалогом, який може бути присутнім і в "статичному" хоровому виконанні, здійснюється безпосередній, драматичний діалог, коли мова, спів або рух одного персонажа звертається до іншого і при цьому адресується також публіці» [3, с. 11].

переосмислення статусу учасника хору: артист хорового театру «стає

індивідуальним провідником музично-драматургічних ідей автора» [2].

Таким чином, хоровий театр як форма художньої творчості вельми доцільна і продуктивна у процесі музичного виховання дітей та підлітків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Овчинникова Т. К. Хоровий театр в современной отечественной музыкальной культуре: автореф. дис. ... канд. искусствоведения. Ростов н/Д, 2009. [Электрон. ресурс]. Режим доступа: www.rostcons.ru/disser_r/ref19.doc.

2. Батичко Г. І. Хоровий концерт в контексті сучасної музичної культури : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.02 / Г. І. Батичко. – К, 1993. – 20 с.

3. Станіславська К. І. Явище хорової театралізації у сучасній музичній культурі / К. І. Станіславська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/8_DN_2011/MusicaAndLife/5_82154.doc.htm

Ірина Карлиханова,

студентка 1 курсу,

освітнього ступеня – магістр

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **В. В. Бурназова**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ЗМІСТ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Актуальність. У сьогоденних умовах трансформаційних зрушень у всіх сферах української держави професійна підготовка майбутнього фахівця постає провідним чинником її соціального й економічного прогресу. З огляду на визнання в сучасному суспільстві того, що найбільшою його цінністю та основним надбанням є фахівець, спроможний знаходити й засвоювати нові знання, ухвалювати нестандартні рішення, винятково важливим напрямом педагогічної науки визначено пошук засобів і умов підвищення ефективності процесу підготовки у вищих закладах освіти фахівців усіх профілів, серед яких – майбутні вчителі музичного мистецтва.

Ступінь досліджуваності проблеми. У науковій літературі із проблеми дослідження освітню компетентність осмислювали здебільшого у працях із проблеми педагогічної діяльності (І. Бех, І. Зязюн, О. Овчарук, О. Пехота, С. Сисоєва й інші); частково у роботах, присвячених питанням професійної підготовки майбутнього вчителя музики. Зокрема, розглядалися сутність педагогічної діяльності вчителя музики (Е. Абдулін, В. Орлов, О. Олексюк, А. Козир, Г. Падалка, О. Ростовський, О. Рудницька, О. Щолокова та інші), засвоєння музично-педагогічних знань.

Мета і методи дослідження висвітлити зміст інноваційних методів формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, застосування яких забезпечить якісну фахову підготовку студентів вищого педагогічного закладу освіти.